

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Υφυπουργείο Πολιτικής Προστασίας
και Διαχείρισης Κρίσεων

Εθνικός
Μηχανισμός
Διαχείρισης
Κρίσεων &
Αντιμετώπισης
Κινδύνων

Γενική
Γραμματεία
Πολιτικής
Προστασίας

Δελτίο Τύπου

Ενημέρωση συντακτών από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά & τον Καθηγητή Γκ. Μαγιορκίνη

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2020

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Καλησπέρα σας από το Υπουργείο Υγείας. Ξεκινά η ενημέρωση από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά και τον Επίκουρο Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων Γκίκα Μαγιορκίνη.

Στην ενημέρωση συμμετέχει και ο Υφυπουργός Υγείας Βασίλης Κοντοζαμάνης, προκειμένου να απαντά σε ερωτήματα που αφορούν στο σύστημα Υγείας.

Κύριε Μαγιορκίνη, έχετε το λόγο.

ΓΚ. ΜΑΓΙΟΡΚΙΝΗΣ: Καλησπέρα σας. Θα ξεκινήσουμε με την ημερήσια έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης του ΕΟΔΥ. Οι νέες διαγνώσεις της νόσου που ανακοινώνουμε σήμερα είναι 667, εκ των οποίων 88 συνδέονται με γνωστές συρροές και 45 βρέθηκαν στις πύλες εισόδου της χώρας. Από αυτές, οι 250 αφορούν την Αττική, 125 είναι στη Θεσσαλονίκη και 30 στη Βοιωτία. Οι νέοι θάνατοι των ασθενών είναι 8 και ο αριθμός των διασωληνωμένων είναι 87.

Η πανδημία εξακολουθεί να εξαπλώνεται στην υφήλιο με το ρυθμό των 400.000 διαγνώσεων ανά ημέρα, έχοντας φτάσει τα 41 εκατομμύρια συνολικά από την αρχή της πανδημίας.

Η επιδημία στην Ευρώπη επεκτείνεται, με ρυθμό 145.000 διαγνώσεων ανά ημέρα και 1.000 θανάτων ανά ημέρα. Το σύνολο των ασθενών που κατέληξαν με COVID-19 στην Ευρώπη αγγίζει πλέον τα 240.000 άτομα.

Η Τσεχία κατέγραψε την τελευταία ημέρα τον υψηλότερο αριθμό διαγνώσεων ανά 100.000 πληθυσμού στην Ευρώπη με περίπου 5.000 διαγνώσεις ανά ημέρα και 70 θανάτους ανά ημέρα. Λόγω της εξαιρετικά βεβαρημένης κατάστασης, έχει ήδη ξεκινήσει μια συζήτηση για πιθανό εθνικό lockdown ώστε να περιοριστεί η έκταση της επιδημίας.

Το Βέλγιο με σχεδόν 900 θανάτους ανά εκατομμύριο πληθυσμού από COVID-19 από την αρχή της πανδημίας, έχοντας δηλαδή την 3^η βαρύτερη θνησιμότητα παγκοσμίως, βιώνει για μία ακόμη φορά εκτεταμένη επιδημιολογική επιβάρυνση. Με στόχο την επιβράδυνση της επιδημίας, έχει επιβληθεί

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ

Λεωφ. Κηφισίας 37-39, 15123 Μαρούσι

Τηλ: 213 1510186/176/190/987/969, Fax: 213 1510182, E-mail: press@civilprotection.gr

www.civilprotection.gr

Twitter: @GSCP_GR, Facebook: @CivilProtectionGreece

η απαγόρευση πώλησης αλκοόλ μετά τις 20:00 και απαγόρευση κυκλοφορίας από τα μεσάνυχτα μέχρι τις 5 το πρωί.

Στην Ελλάδα, η επιδημία COVID-19 στα πλαίσια του δεύτερου κύματος, τις τελευταίες ημέρες δείχνει σαφή σημεία περαιτέρω σταθερής εξάπλωσης. Ο αριθμός των διαγνώσεων παρουσιάζει αύξηση και επέμνε τις τελευταίες ημέρες σταθερά πάνω από 400. Σήμερα, για πρώτη φορά βλέπουμε πάνω από 600 διαγνώσεις ανά ημέρα και ο κυλιόμενος μέσος όρος των συμπολιτών μας που καταλήγουν έχει ανέλθει σε 7-8 ανά ημέρα. Το κρίσιμο σημείο του συστήματος Υγείας, δηλαδή ο αριθμός των ατόμων που είναι διασωληνωμένοι, παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα, πάνω από 80.

Η δυναμική αύξησης που βλέπουμε, ωστόσο, εντός των τελευταίων περίπου 7 ημερών έχει σαφή ηλικιακά και γεωγραφικά στοιχεία. Κατ' αρχάς, η επιδημική αύξηση καθοδηγείται από την ηλικιακή ομάδα 18-39, σε ποσοστό 60%-70% περισσότερο από το αναμενόμενο. Η ηλικιακή ομάδα αυτή φαίνεται να είναι ενισχυμένη κατά περίπου 10%-20% τις τελευταίες ημέρες, στη συμμετοχή της στην επιδημία σε σχέση με τις προηγούμενες εβδομάδες.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό των τελευταίων ημερών είναι ότι υπάρχουν αρκετές εστίες μετάδοσης εκτός Αττικής, οι οποίες αφορούν αρκετά περισσότερο από το 50% των λοιμώξεων που καταγράφονται.

Ενδεικτικά, το επιδημιολογικό φορτίο έχει αυξηθεί ιδιαίτερα σε Περιφέρειες του σχετικά πιο βόρειου τμήματος της χώρας, όπως η Θεσσαλονίκη, η Κοζάνη, τα Ιωάννινα, οι Σέρρες και η Καστοριά.

Από τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, επίσης αυξημένη συμμετοχή στην επιδημική δυναμική φαίνεται να έχει τους τελευταίους δύο μήνες η ομάδα 40-64, με ποσοστό μέχρι και 30% μεγαλύτερο από το αναμενόμενο. Παρόλα αυτά την τελευταία εβδομάδα φαίνεται να μειώνεται το ποσοστό της συμμετοχής της στην επιδημία. υπέρ της ηλικιακής ομάδας των 18-39.

Οι υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες εξακολουθούν να κατέχουν σχετικά χαμηλά επίπεδα, με την ηλικιακή ομάδα των 1-18 να παραμένει σε ποσοστό 40% με 50% χαμηλότερο από το αναμενόμενο και την ηλικιακή ομάδα των 65+ να βρίσκεται μεσοσταθμικά με 40% χαμηλότερη συμμετοχή από την αναμενόμενη.

Με βάση την επιδημιολογική εικόνα της χώρας, θα θέλαμε να απευθύνουμε ειδική έκκληση στο νεαρό πληθυσμό 18-40 να προσέχει ιδιαίτερα, να χρησιμοποιεί τη μάσκα και να αποφεύγει τον συγχρωτισμό με άτομα που δεν ανήκουν στον στενό κοινωνικό τους κύκλο.

Αντλαμβανόμαστε την κόπωση που υπάρχει μετά από τόσους μήνες πανδημίας. Ωστόσο, η πράξη έχει δείξει ότι με μικρές σχετικά θυσίες θα μπορούσαμε να κάνουμε τη μεγάλη διαφορά για την επιδημία και τους συνανθρώπους μας.

Φοράμε μάσκα, κρατάμε αποστάσεις, αποφεύγουμε συγχρωτισμό με αγνώστους. Ο ιός σε μεγάλο ποσοστό δεν προκαλεί συμπτώματα και ο πιο βασικός τρόπος για να σπάσουμε την αλυσίδα της μετάδοσης, είναι να θεωρούμε τους εαυτούς μας δυνητικούς φορείς.

Τώρα στο επιστημονικό επίπεδο. Σε σχέση με τη συζήτηση που έχει γίνει γύρω από την προστασία που προσφέρει η ομάδα αίματος, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι τα στοιχεία μιλάνε για μία μικρή προστασία από τη μόλυνση, μόλις 10%, των ανθρώπων που έχουν ομάδα αίματος 0. Οπότε οι άνθρωποι που έχουν ομάδα αίματος 0 να μην θεωρούν τους εαυτούς τους άτρωτους.

Τέλος, επιτρέψτε μου να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά στην επιλογή της Αθήνας ως την τοποθεσία εγκατάστασης των γραφείων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ποιότητα Υγείας και Ασφάλεια των Ασθενών που ανακοινώθηκε την προηγούμενη Παρασκευή.

Η επιλογή της Αθήνας σε αυτή την ιδιαίτερα κρίσιμη καμπή για την πανδημία, ο συμβολισμός της απόφασης σε σχέση με το σχετικά καλό επιδημιολογικό προφίλ της χώρας μας μέχρι τώρα, δίνει σε όλους μας που συζούμε σε αυτή τη χώρα, Έλληνες και μη, το κουράγιο να συνεχίσουμε τον δύσκολο και μακρύ δρόμο που έχουμε ακόμα να διανύσουμε μέχρι τη λήξη της πανδημίας.

Ιδιαίτερο ρόλο στην επιλογή της Αθήνας φαίνεται ότι έχει παίξει και η σχετικά πρόσφατη επιτυχής εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου, ενός μέτρου που πριν από χρόνια όντως φάνταζε αδύνατο για την ελληνική πραγματικότητα.

Και όμως εφαρμόστηκε, ίσως στην πιο έγκαιρη χρονική στιγμή, δηλαδή πριν την έλευση της πανδημίας COVID-19. Θα ήθελα λοιπόν να σας υπενθυμίσω ότι οι καπνιστές έχουν τουλάχιστον δύο φορές μεγαλύτερο κίνδυνο για βαρύ COVID-19 και μια έκκληση για μια προσπάθεια αποχής από το κάπνισμα όσο το δυνατόν περισσότερο γίνεται.

Σας ευχαριστώ πολύ και θα είμαι διαθέσιμος στο τέλος για ερωτήσεις.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε κύριε Καθηγητά. Το λόγο έχει ο κύριος Χαρδαλιάς.

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Καλησπέρα σας από την Πολιτική Προστασία. Πριν μπω στην ουσία των καθημερινών εξελίξεων για την πανδημία, θα ήθελα να αναφερθώ στη γενική εικόνα, στη γενική κατάσταση.

Μέχρι την Κυριακή 18 Οκτωβρίου, έχουν καταγραφεί συνολικά στη χώρα μας 25.370 κρούσματα από τα οποία 5.112 είναι σήμερα ενεργά, ενώ 17.065 συμπολίτες μας έχουν αναρρώσει κατ' οίκον και 2.684 έχουν πάρει εξιτήριο από το νοσοκομείο.

Σχετικά με τους ελέγχους τήρησης των μέτρων, από την 1 Ιουλίου έως και τις 18 Οκτωβρίου έχουν διεξαχθεί από τους αρμόδιους ελεγκτικούς φορείς 449.704 έλεγχοι, κατά τους οποίους έχουν διαπιστωθεί 15.026 παραβάσεις και έχουν επιβληθεί 17.043 πρόστιμα συνολικού ύψους 7.482.130 ευρώ, αλλά και διοικητικές κυρώσεις αναστολής λειτουργίας 5.712 συνολικά ημερών.

Επίσης, από τις 31 Αυγούστου έως τις 18 Οκτωβρίου έχουν πραγματοποιηθεί 158 έλεγχοι σε μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, κατά τους οποίους διαπιστώθηκαν 31 παραβάσεις και επιβλήθηκαν πρόστιμα συνολικού ύψους 142.000 ευρώ.

Ενώ από το άνοιγμα των σχολείων στις 14 Σεπτεμβρίου, έχουν πραγματοποιηθεί 113 έλεγχοι σε σχολικές μονάδες, κατά τους οποίους δεν έχει διαπιστωθεί καμία παράβαση. Την ίδια στιγμή, από την έναρξη του σχολικού έτους, δηλαδή στις 14 Σεπτεμβρίου, έχει ανασταλεί συνολικά η λειτουργία 32 σχολείων και 246 τμημάτων πανελλαδικά, ποσοστό 0,22% και 0,30% αντίστοιχα του συνόλου.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να αναφερθώ στο ζήτημα που προέκυψε σήμερα με την παρουσία φιλάθλων στους ποδοσφαιρικούς αγώνες της Super League.

Τις προηγούμενες εβδομάδες είχε διαμορφωθεί ένα συγκεκριμένο consensus ως προς το πώς μπορεί αυτό να επιτευχθεί με απόλυτο σεβασμό προς τα μέτρα και τους κανόνες αυτοπροστασίας που είναι απαραίτητο να τηρούμε για να προασπίσουμε την Δημόσια Υγεία, αλλά και με πρωτόκολλα και κανόνες που δεν αφήνουν κανένα περιθώριο, δεν επιτρέπουν την οποιαδήποτε έκπτωση στα θέματα Δημόσιας Υγείας και τα οποία επιμελώς είχε εκπονήσει η ομάδα εργασίας της Super League και είχαν ενδελεχώς συζητηθεί στις αλληπάλληλες κοινές τεχνικές μας συσκέψεις καθ' όλη την διάρκεια της διαβούλευσης. Μια σοβαρή πρόταση με πιλοτική αρχικά εφαρμογή, αλλά και σοβαρές ασφαλιστικές δικλίδες που έτυχε και της αποδοχής των έμπειρων επιδημιολόγων μας.

Τα δεδομένα, όμως, των τελευταίων ωρών, η ροή των αποτελεσμάτων από χθες το βράδυ και σήμερα το πρωί, η επιθετική έξαρση της πανδημίας σε όλη την Ευρώπη τα τελευταία 24ωρα, οδήγησαν τον Πρωθυπουργό στην ανάκληση της απόφασης για παρουσία περιορισμένου αριθμού φιλάθλων στους ποδοσφαιρικούς αγώνες.

Την ώρα που καταγράφεται σταθερά αυξημένος αριθμός κρουσμάτων στην χώρα, που η κατάσταση παραμένει κρίσιμη, προφανώς και δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή για να επιστρέψουν οι φίλαθλοι στα γήπεδα, όσο αξιόπιστα και αποτελεσματικά κι αν φαίνονταν τα σχετικά υγειονομικά πρωτόκολλα. Αυτό θα έδινε σίγουρα το λάθος μήνυμα στην κοινωνία, μιας και είναι ώρα απόλυτης επαγρύπνησης, απόλυτου συναγερμού.

Στην συνέχεια, θα ήθελα να απευθυνθώ στους κατοίκους των Ιωαννίνων, της Θεσσαλονίκης και της Καστοριάς, τους οποίους καλούμε να παραμείνουν σε πλήρη εγρήγορση και να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, καθώς στις περιοχές αυτές παρατηρείται ιδιαίτερο αυξημένο επιδημιολογικό φορτίο τα τελευταία 24ωρα. Φορτίο το οποίο θα αξιολογηθεί από την ειδική Επιτροπή Επιδημιολόγων του χάρτη Υγειονομικής Ασφάλειας Προστασίας από την COVID, αύριο Τετάρτη, στις 5 το απόγευμα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Θεσσαλονίκη με 652 πλέον ενεργά κρούσματα βρίσκεται σε επίπεδο 2-Επιτήρησης. Τα Ιωάννινα με 263 ενεργά κρούσματα και η Καστοριά με 124 ενεργά κρούσματα βρίσκονται στο επίπεδο 3-Αυξημένης Επιτήρησης. Και στις τρεις περιοχές παρατηρούνται υψηλοί επιδημιολογικοί πολλαπλασιαστές, υψηλός αριθμός διάσπαρτων χωροταξικά επιδημιολογικών clusters και η αύξηση των κρουσμάτων δείχνει επιθετική και άρα εξαιρετικά επικίνδυνη.

Σας ενημερώνω επίσης ότι στο πλαίσιο του καλύτερο συντονισμού των ενεργειών όλων των εμπλεκόμενων φορέων, θα μεταβώ αύριο στην Καστοριά για να συμμετέχω στις 1 το μεσημέρι σε σύσκεψη με τον Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας, τον Αντιπεριφερειάρχη Καστοριάς και τους τρεις Δημάρχους της περιοχής, ενώ την Πέμπτη θα μεταβώ στην Θεσσαλονίκη όπου στις 7 το απόγευμα θα πραγματοποιηθεί αντίστοιχη σύσκεψη με τους αιρετούς εκπροσώπους και τους εμπλεκόμενους φορείς της συμπρωτεύουσας.

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ και στην Αττική όπου η κατάσταση παραμένει κρίσιμα σταθερή, ενώ στον Κεντρικό Τομέα, που έχουμε και τα περισσότερα κρούσματα, η κατάσταση παραμένει εύθραυστη, άρα ακόμα επικίνδυνη, και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή και επαγρύπνηση από όλους μας.

Σε κάθε περίπτωση, σε όλη την χώρα και με έμφαση σε πιο επιβαρυνμένες επιδημιολογικά περιοχές, έχουν ξεκινήσει σαρωτικοί στοχευμένοι έλεγχοι από την Ελληνική Αστυνομία, την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, την Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τις Περιφέρειες, το Λιμενικό Σώμα και τη Δημοτική Αστυνομία, για το ζήτημα της τήρησης των μέτρων.

Κάνουμε έκκληση στους κατοίκους τη Καστοριάς, των Ιωαννίνων, της Θεσσαλονίκης, αλλά και της Βοιωτίας και των Σερρών που τα δύο τελευταία εικοσιτετράωρα υπάρχει έντονη επιδημιολογική πίεση, καθώς και ολόκληρης της χώρας, να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να τηρούν κατά γράμμα τα μέτρα αυτοπροστασίας.

Είναι ο μόνος τρόπος να περιορίσουμε τη διασπορά της πανδημίας, να αποφύγουμε μία τροπή προς το χειρότερο. Γιατί όπως έχουμε αναφέρει και στο παρελθόν, το πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα είναι αποκλειστικά στο χέρι μας. Εξαρτάται από όλους μας και τον καθένα ξεχωριστά. Στο χέρι μας είναι να προστατεύσουμε την υγεία τη δική μας και των γύρω μας, αλλά και να καταφέρουμε να διατηρήσουμε τη νέα κανονικότητα που βρήκαμε μετά την πρώτη φάση της πανδημίας.

Γιατί ένα lockdown επηρεάζει κάθε πτυχή της ζωής μας, ανατρέπει τον οικογενειακό μας προγραμματισμό, τα επαγγελματικά μας σχέδια, επηρεάζει αρνητικά την κοινωνική μας ζωή και τη ψυχολογία μας. Πίσω από κάθε lockdown υπάρχουν άνθρωποι, συμπολίτες μας, ολόκληρες οικογένειες και κανένας ασυνείδητος δεν επιτρέπεται, αγνοώντας τα μέτρα, να παίζει με τις ζωές τους, να θέτει σε κίνδυνο την προσπάθεια της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων.

Ας κάνουμε λοιπόν αυτό που πρέπει για να σταματήσουμε την πανδημία. Ας εφαρμόσουμε τα μέτρα. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε κύριε Υπουργέ. Να περάσουμε σε ερωτήσεις.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Καλησπέρα σας. Ήθελα να μας θυμίσετε ποια είναι αυτή τη στιγμή η πιο επιβαρυνμένη περιοχή στην Αττική ή οι γειτονιές που θεωρείτε ότι είναι στο κόκκινο. Εμείς γνωρίζουμε για Κολωνάκι, Σύνταγμα, Μοναστηράκι, Περιστέρι, Πειραιά, αν έχει αλλάξει κάτι και ήθελα να ρωτήσω επίσης, βάσει αυτών που μας είπατε, οι Σέρρες και η Καστοριά που στην ουσία

τώρα μπαίνουν στο παιχνίδι ως επικίνδυνες περιοχές, θα κριθεί βάσει το δείκτη 150 που μας έχετε πει τις προηγούμενες μέρες και της αυριανής μέτρησης, αν θα μπου σε τοπικό lockdown; Ευχαριστώ.

N. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Ο δείκτης 150 είναι ένας πολυπαραγοντικός δείκτης, που ουσιαστικά αφορά στην κατάσταση των 14 τελευταίων ημερών. Είναι άλλα τα δεδομένα της Καστοριάς, άλλα τα δεδομένα των Σερρών. Στις Σέρρες τα τελευταία δύο εικοσιτετράωρα υπάρχει μία επιδημιολογική πίεση-επιβάρυνση, ενώ στην Καστοριά υπάρχει μια επιθετική έξαρση τα τελευταία 24ωρα, την οποία παρατηρούμε.

Σε κάθε περίπτωση, αύριο Τετάρτη, όπως κάθε Τετάρτη στις 17:00, η Επιτροπή των Επιδημιολόγων και η Ειδική Επιτροπή θα συνεδριάσουμε, έτσι ώστε να πάρουμε και τις σχετικές αποφάσεις σε σχέση με όλες τις Περιφέρειες οι οποίες είναι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και της ανάλυσης σε καθημερινή βάση.

Τώρα, σε σχέση με την Αττική, δεν θα μπω σε συγκεκριμένες γειτονιές και μου κάνει εντύπωση έτσι η πολλή εξειδίκευση, δηλαδή το Σύνταγμα... δεν ξέρω πως προκύπτει όλο αυτό.

Αυτό που είναι το πολύ σημαντικό είναι το εξής: ότι ο Κεντρικός Τομέας είναι επιβαρυνμένος και από εκεί και πέρα σε σταθερή κατάσταση βρίσκεται και ο Δυτικός Τομέας, η δυτική Αθήνα δηλαδή, που παρουσίασε μία έξαρση κρουσμάτων.

Όμως, αυτή τη στιγμή η Αττική είναι σε σταθερή κατάσταση. Δεν βγάζει μεγάλο αριθμό κρουσμάτων, δεν δείχνει να υπάρχει πολλαπλασιαστής. Σε κάθε περίπτωση όμως λόγω του όγκου, της ποσότητας δηλαδή των ενεργών κρουσμάτων και των πληθυσμιακών χαρακτηριστικών που συνοδεύουν τη μητροπολιτική Αθήνα, μας απασχολεί διότι οποιαδήποτε στιγμή μέσα σε λίγα 24ωρα όλο αυτό μπορεί να ανατραπεί προς το χειρότερο.

B. BENIZEΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ. Κύριε Υπουργέ της Πολιτικής Προστασίας, έχω διαπιστώσει ότι ενώ στην Αττική έχουμε καθημερινά κρούσματα περίπου στο ίδιο επίπεδο, υπάρχουν περιοχές όπου εκεί που έχει μονοψήφιο πάει σε διψήφιο ή από διψήφιο σε τριψήφιο, όπως η Θεσσαλονίκη. Μπορείτε να μας εξηγήσετε πώς γίνονται αυτές οι διακυμάνσεις οι μεγάλες; Ειδικά η Θεσσαλονίκη, τα Γιάννενα.

N. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Αυτό είναι το χαρακτηριστικό της επιδημίας. Είναι αυτό που από την πρώτη στιγμή οι έμπειροι επιδημιολόγοι μας έχουν επισημάνει: ότι αυτός ο ιός είναι κάτι το οποίο δεν έχει σταθερές. Μπορεί πολύ εύκολα από μικρά διαφορετικά σημεία που υπάρχουν διάσπαρτα χωροταξικά να δημιουργηθούν εστίες υπερμετάδοσης. Και αυτό προσπαθούμε από την πρώτη στιγμή μέσω της ιχνηλάτησης, να στεγανοποιήσουμε αυτούς τους μικρούς κύκλους που υπάρχουν.

Όπου υπάρχει τήρηση των μέτρων, έχουμε και αποτέλεσμα. Όπου παρατηρείται μη συμμόρφωση με τα μέτρα, έχουμε προβλήματα. Και δεν είναι συμπτωματικό όλο αυτό το οποίο παρουσιάζεται σε σχέση με την αύξηση της πανδημίας. Δεν θέλω να στοχοποιήσω ηλικιακές ομάδες, τα δεδομένα όμως είναι αμείλικτα, τα στατιστικά είναι αμείλικτα.

Εχθές, όλα τα ενεργά κρούσματα που βγήκαν στη Θεσσαλονίκη ο μέσος όρος τους ήταν 30 χρονών. Και ο μέσος όρος των ηλικιών των κρουσμάτων της Αττικής ήταν 33 χρονών.

Σημαίνει ότι υπάρχουν συγκεκριμένες κατηγορίες συνανθρώπων μας που πρέπει να είναι πολύ πιο προσεκτικές και δη νέοι άνθρωποι, οι οποίοι πέρα από τα μέτρα, πέρα από οτιδήποτε άλλο, θα πρέπει να αποφεύγουν τους συγχρωτισμούς.

Αυτό που παρατηρούμε όλοι σε επίπεδο κοινωνίας, είναι αυτό που φέρνει το αποτέλεσμα μετά από 7 ημέρες. Άρα, τίποτα δεν πρέπει να μας κάνει έκπληξη. Αυτή η στιγμή, είναι η κρίσιμη στιγμή που πρέπει όλοι να αναλάβουμε ο καθένας την ευθύνη του. Και ξέρω όλη αυτή τη συζήτηση περί ευθύνης του Κράτους, της κοινωνίας ή των ίδιων των πολιτών. Όλοι έχουμε ένα μερίδιο ευθύνης.

Το Κράτος κάνει αυτό που πρέπει, την ώρα που πρέπει. Παρακολουθούμε καθημερινά υπεύθυνα όλα όσα συμβαίνουν σε κάθε γειτονιά της χώρας. Οι μηχανισμοί μας είναι τέτοιοι, που μας επιτρέπουν να προχωράμε άμεσα, δυναμικά, μέσα από συγκεκριμένα αντανακλαστικά σε συγκεκριμένα μέτρα.

Ευθύνη για την τήρηση των μέτρων έχει ο καθένας μας ξεχωριστά. Και αυτό είναι κάτι το οποίο είναι αδιαπραγμάτευτο. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού που μέχρι τώρα έχει επιδείξει απίστευτη υπομονή, επιμονή. Και αυτό δεν πρέπει κανένας, κάτω από οποιαδήποτε δικαιολογία να το υπονομεύσει.

Και αυτή είναι η ευθύνη η δική μας αυτή τη στιγμή. Να εξασφαλίσουμε όρους, που οι ελάχιστοι που κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες προσπαθούν είτε να υποτιμήσουν τον ίδιο τον ιό είτε αποφεύγουν μέσα από τη δική τους θεώρηση των πραγμάτων να τηρήσουν τα ζητήματα που αφορούν στους συγχρωτισμούς ή στους συνωστισμούς. Θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι ο καθένας από εμάς συμμετέχει ως γράναζι σε έναν απόλυτο μηχανισμό ευθύνης απέναντι στη Δημόσια Υγεία.

Γ. ΣΑΚΚΑΣ: Καλησπέρα. Κύριε Χαρδαλιά, θα επανέλθω πάλι στο θέμα των γηπέδων, διότι διαπιστώσαμε κάτι οξύμωρο με όλη αυτή τη διαδικασία. Εκείνο που θέλω να σας ρωτήσω, επειδή χθες η σχετική ανακοίνωση ανέφερε ξεκάθαρα ότι υπήρχε το πράσινο φως από την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων. Μετά κυκλοφόρησαν κάποιες φήμες ότι δεν ήταν όλοι σύμφωνοι, ότι δεν ήταν ομόφωνη η απόφαση. Και βλέπουμε το πρωί τον Πρωθυπουργό να αλλάζει με τη λογική που διατύπωσε. Και από εκεί και πέρα να λέμε τελικά τι έγινε με τους εμπειρογνώμονες; Υπήρχε συμφωνία; Δεν υπήρχε; Δηλαδή τους προσπέρασε και ο Πρωθυπουργός με κάποια δική του άποψη;

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Ας αποφύγουμε τις θεωρίες συνωμοσίας. Όλα είναι στο φως. Εδώ και 15 μέρες έχει ξεκινήσει μια διαβούλευση, διότι η βούληση της Κυβέρνησης ήταν σιγά-σιγά να φέρουμε προς συζήτηση το ζήτημα της σταδιακής, με όρους απόλυτου σεβασμού στη Δημόσια Υγεία και χωρίς εκπτώσεις, επαναφοράς των φιλάθλων στα γήπεδα της Super League και μόνο.

Η Super League έκανε μια εξαιρετική δουλειά. Παρουσίασε μια πολύ σοβαρή μελέτη, η οποία μάλιστα αξιολογήθηκε στην Επιτροπή που συζητήθηκε τρεις φορές, ως η πλέον σοβαρή πρόταση που έχει κατατεθεί ποτέ στην Επιτροπή.

Το ζήτημα είναι, λοιπόν, ότι από το αρχικό πλάνο που κατατέθηκε υπήρξε διαβούλευση. Διαβούλευση που ξεκίνησε από την Παρασκευή, υπήρξε και την Κυριακή και συνεχίστηκε μέχρι και εχθές το πρωί, όπου υπήρχαν ενδοιασμοί όχι σε σχέση με τη συνολική πρόταση, σε σχέση με το ποσοστό αν θα είναι 5 ή 10% που αφορά τις περιοχές που είναι χαρακτηρισμένες ως κίτρινες. Πάντα με το πλαφόν και πάντα με τα πρωτόκολλα τα οποία πραγματικά δημιουργούν ασφαλιστικές δικλείδες.

Χτες το μεσημέρι πραγματικά ολοκληρώθηκε η διαβούλευση και με τους όποιους μικρούς ενδοιασμούς, πιλοτικά η Επιτροπή έδωσε το πράσινο φως για να προχωρήσουμε πρώτα στους δυο ευρωπαϊκούς αγώνες αυτής της εβδομάδας και δύο αγώνες της Super League το επόμενο Σαββατοκύριακο, για να δούμε πώς θα εφαρμόζονται τα πρωτόκολλα αυτά, αν είναι πρακτικά, αν πρέπει να γίνουν διορθώσεις, ώστε να προχωρήσουμε στο δεύτερο στάδιο.

Έγιναν οι σχετικές ανακοινώσεις. Από το απόγευμα και μετά, όμως, όσοι είναι μέσα στην πλατφόρμα της ΗΔΙΚΑ και όσοι παρακολουθούμε σε πρώτο χρόνο τα κρούσματα, ταυτόχρονα, όμως, με τις ομάδες των ανθρώπων που παρακολουθούν τι γίνεται σε σχέση με τα υπόλοιπα δεδομένα και στην τεχνική σύσκεψη την βραδινή, ήταν ξεκάθαρο ότι υπάρχει μεγάλη πίεση, μεγάλη πίεση σε σχέση με τα κρούσματα, το οποίο αποδεικνύεται και από τον αριθμό των κρουσμάτων που είναι ρεκόρ.

Φανταστείτε, λοιπόν, ότι θα έπρεπε σήμερα, την ίδια ώρα που συζητάμε πώς μπορούμε να θωρακίσουμε την δυνατότητα που έχουμε, την ανάγκη που έχουμε να εφαρμοστούν τα μέτρα, θα έπρεπε να φαίνεται ότι κάνουμε ένα βήμα παραπάνω. Θα ήταν ένα λάθος μήνυμα.

Αυτό αξιολόγησε ο Πρωθυπουργός, αυτή την απόφαση πήρε και δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο. Το τι συζητείται στην Επιτροπή, έχουμε την πολυτέλεια να έχουμε 31 ανθρώπους που η εμπειρία τους και η προσήλωση τους σε αυτό που κάνουν είναι μοναδική.

Και αν θέλετε, επειδή είχα την δυνατότητα και να παρουσιάσω και την συγκεκριμένη και να διαβουλευτώ μαζί τους, είναι πάρα πολύ σημαντικό το ότι μέσα από την συζήτηση δίνει τη δυνατότητα και εμείς να γινόμαστε καλύτεροι, αλλά ταυτόχρονα να φέρνουμε εκείνο το αποτέλεσμα το οποίο είναι πολύ πιο εύκολο να το ελέγξουμε και ταυτόχρονα να είναι μέρος μιας πραγματικής κανονικότητας, που δεν θα δημιουργήσει οποιοδήποτε πρόβλημα Δημόσιας Υγείας.

Γιατί αυτό μας ενδιαφέρει, πάνω και πέρα από ο,τιδήποτε άλλο. Όταν, όμως, την ίδια στιγμή που παίρνεται μια απόφαση, βλέπουμε ότι αυξάνονται τα κρούσματα και επιθετικά και ειδικά σε περιοχές όπου θα κληθούν να ανοίξουν γήπεδα, τα Γιάννενα ας πούμε, η Θεσσαλονίκη, και για λόγους ακόμα-ακόμα και ισονομίας, διότι το άνοιγμα στη Super League σημαίνει κάποια δεδομένα.

Εκεί πρέπει να παίρνονται αποφάσεις. Και είναι πολύ σημαντικό ότι υπάρχουν αντανakλαστικά σε αυτή την Κυβέρνηση. Και τα μέτρα είναι δυναμικά. Τα μέτρα προσαρμόζονται σε έναν κανόνα, ένα στοίχημα. Ένας είναι ο γνώμονας, ένας είναι ο άξονας. Η Δημόσια Υγεία. Τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο.

Μ. ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑΚΗ: Έχω δύο ερωτήματα για τον κύριο Μαγιορκίνη. Σήμερα βγήκε μία ολλανδική έρευνα, που περιγράφει ότι το αντιγριπικό ενισχύει την αντίδραση των κυτταροκινών και ως εκ τούτου προσφέρει κάποια προστασία το εμβόλιο της γρίπης έναντι του κορονοϊού. Ένα είναι αυτό. Και παρατηρώ ότι αυξάνουν πάρα πολύ τα κρούσματα και μάλιστα αρκετές ημέρες τώρα, αλλά δεν αυξάνουν περαιτέρω οι διασωληνώσεις. Σημαίνει κάτι αυτό; Ευχαριστώ.

ΓΚ. ΜΑΓΙΟΡΚΙΝΗΣ: Θα πω κάτι για τα κρούσματα και τις διασωληνώσεις. Όπως είπαμε, το core group, η ηλικιακή ομάδα που φαίνεται ότι καθοδηγεί αυτή την επιδημία αυτή τη στιγμή είναι η ηλικία 18-39. Οπότε οι περισσότερες διαγνώσεις ηλικιακά πάνε εκεί πέρα.

Παρόμοια φαινόμενα έχουμε δει και σε άλλες χώρες. Το θέμα είναι ότι αυτό το φαινόμενο σταδιακά θα οδηγήσει αν όχι τώρα αλλά σε βάθος χρόνου, ίσως τις επόμενες 10-15 ημέρες, σε αύξηση των διασωληνώσεων, είτε με αύξηση των ατόμων που είναι σε μεγαλύτερη ηλικία, είτε ακόμα μπορούμε να δούμε και έναν μικρό αριθμό ατόμων που είναι μικρότερης ηλικίας και θα χρειαστούν.

Όπως και να έχει, υπάρχει διαφορά φάσης μεταξύ των κρουσμάτων και των διασωληνώσεων. Οπότε θα πρέπει να περιμένουμε να δούμε τον επόμενο μήνα τι θα γίνει.

Τώρα όσον αφορά το εμβόλιο της γρίπης. Γενικά τα εμβόλια μεταξύ τους μπορούν να έχουν φαινόμενα διασταυρούμενης, να το πούμε έτσι, ενίσχυσης. Δηλαδή, αν πούμε το εμβόλιο το πιο γνωστό που έχει διασταυρούμενη ενίσχυση είναι το BCG, το εμβόλιο της φυματίωσης, λόγω του ευρέως φάσματος ανοσιακών αποκρίσεων που προκαλεί.

Αυτό όμως δεν θα πρέπει να το θεωρήσουμε ότι είναι αρκετό να μας προστατεύσει έναντι του κορονοϊού. Σε κάθε περίπτωση, η μελέτη που αναφέρατε φαντάζομαι, γιατί δεν την έχω διαβάσει, δεν θα είναι κλινική μελέτη, θα είναι εργαστηριακή μελέτη αφού αναφέρατε σε κυτταροκίνες και δεν ξέρουμε ποιο ποσοστό και αν προσφέρει σε κάποιο ποσοστό πραγματική θωράκιση έναντι του κορονοϊού.

Ρ. ΣΚΟΥΡΟΓΙΑΝΝΗ: Ευχαριστώ. Ήθελα να ρωτήσω, κύριε Χαρδαλιά, σήμερα ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έκανε μία έκκληση στους πολίτες όλων των κρατών να προσέχουν τις «γραμμές τερματισμού των μέτρων», όπως λέει χαρακτηριστικά, δίνοντας σαν παράδειγμα τους λαούς, τους πολίτες των ασιατικών Κρατών, οι οποίοι είχαν περισσότερο αυτοπειθαρχία ή όπως χαρακτηριστικά λέει ο Οργανισμός «περισσότερη εμπιστοσύνη στους πολιτικούς τους». Και παρόλο που δινόταν ένας τερματισμός των μέτρων σε τοπικά ή γενικότερα lockdown, εκείνοι εξακολουθούσαν να κρατούν τα μέτρα, είτε ήταν η αποστασιοποίηση ή οτιδήποτε άλλο από μόνοι τους, σεβόμενοι τα καλά αποτελέσματα που είχαν και προσπαθώντας να διατηρήσουν τα αποτελέσματα αυτά. Τι θα είχαμε να σχολιάσουμε εμείς όχι μόνο ως προς τη γραμμή τερματισμού των τοπικών μέτρων που έχουμε λάβει και εμείς εδώ σε πόλεις σε όλη την Περιφέρεια, αλλά και την γραμμή έναρξης των μέτρων. Τελικά μετά το lockdown μπήκαμε σε μια γραμμή έναρξης μέτρων την οποία ίσως δεν θα έπρεπε ποτέ να έχουμε εγκαταλείψει;

N. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Αυτή είναι μια συζήτηση που γίνεται και δεν γίνεται μόνο στη χώρα μας, γίνεται παγκοσμίως. Το ζήτημα είναι ότι έχουμε δείξει μεγάλη αυτοπειθαρχία σαν ελληνικός λαός.

Και εγώ προσωπικά, που είμαι ένας μικρός κρίκος αυτής της αλυσίδας των ανθρώπων που δίνουμε τον αγώνα στην πρώτη γραμμή, νιώθω και μεγάλη ευγνωμοσύνη. Διότι εκεί έξω υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν αλλάξει μόνο τις συνήθειές τους, έχουν κάνει τεράστιες θυσίες στην καθημερινότητά τους, στον οικογενειακό τους προγραμματισμό, προκειμένου να εφαρμόσουν τα μέτρα.

Άρα εδώ είναι και το μεγάλο στοίχημα. Το μεγάλο στοίχημα για εμάς είναι να μην επιτρέψουμε σε αυτούς τους λίγους, οι οποίοι μέσα από τη δική τους κοσμοθεωρία, θεωρούν ότι έχει λήξει το ζήτημα με τον ιό ή δεν υπήρχε ποτέ ιός ή όλα αυτά τα ευτράπελα τα οποία διαβάζουμε καθημερινά, θα πρέπει να μην επιτρέψουμε σε κανέναν από όλους αυτούς να υπονομεύσει την τεράστια προσπάθεια που έχει κάνει ο ελληνικός λαός.

Και νομίζω ότι η κατεύθυνση, η βούληση της Πολιτείας είναι να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε τέτοιους όρους. Από την πρώτη στιγμή είπαμε ότι στη δεύτερη φάση δεν υπάρχει ζήτημα καθολικού lockdown σε όλη τη χώρα. Υπερτοπικά λειτουργούμε, αξιολογούμε, κατηγοριοποιούμε και προχωρούμε. Έχουμε μείνει σταθεροί σε μια συγκεκριμένη στρατηγική, σε μια συγκεκριμένη πολιτική. Υπήρχε σχέδιο από την αρχή. Αυτό το σχέδιο είναι δυναμικό, γιατί και τα στοιχεία της πανδημίας πολλές φορές δημιουργούν νέα δεδομένα.

Σας ξαναλέω ότι πρόκειται για έναν αόρατο εχθρό που κινούμαστε σε αχαρτογράφητα νερά. Προφανώς έχουμε μια τεράστια εμπειρία από τον πρώτο γύρο αλλά και από τα παγκόσμια δεδομένα που υπάρχουν και σιγά-σιγά επικαιροποιούμε εργαλεία και μέτρα, τα προσαρμόζουμε στα πρακτικά δεδομένα και σε κάθε περίπτωση προσπαθούμε να φέρουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Εάν δείτε, όπου εφαρμόστηκαν τα μέτρα και τηρήθηκαν ήρθαν συγκεκριμένα αποτελέσματα και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Είναι κάτι το οποίο όταν ολοκληρωθεί αυτό, όταν τελειώσει όλο αυτό, θα καταγραφεί σαν μια κορυφαία επιτυχία του ίδιου του ελληνικού λαού.

Και νομίζω ότι κάτω από αυτό το πρίσμα προφανώς αυτή η συζήτηση μάς αφορά, αλλά σε κάθε περίπτωση αυτό που χρειάζεται αυτή τη στιγμή είναι πέρα από ο,τιδήποτε άλλο να εφαρμόσουμε πιστά, πειθαρχημένα, ευλαβικά τα μέτρα τα οποία έχουν εξαγγείλει και έχουν ζητήσει οι επιδημιολόγοι μας.

P. ΣΚΟΥΡΟΓΙΑΝΝΗ: Επειδή το θέμα του αντιγριπικού εμβολίου και το κατά πόσο προστατεύει ή τέλος πάντων βοηθάει λίγο και αυτό, με αφορμή το γεγονός ότι προφανώς θα αργήσουμε να πάρουμε το εμβόλιο του Covid, υπάρχει πιθανότητα να αυξήσει τη ζήτηση του αντιγριπικού εμβολίου και πολύ περισσότεροι από τους συμπολίτες μας να θελήσουν να κάνουν το αντιγριπικό, ενώ δεν το έκαναν τόσα χρόνια και ας μην είναι σε ομάδες υψηλού κινδύνου και ας μην είναι μεγάλοι σε ηλικία. Έχει κάποιο νόημα ή σκοπεύετε να αυξήσετε την προμήθεια σε αντιγριπικά εμβόλια ώστε να είμαστε έτοιμοι;

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ

Λεωφ. Κηφισίας 37-39, 15123 Μαρούσι

Τηλ: 213 1510186/176/190/987/969, Fax: 213 1510182, E-mail: press@civilprotection.gr

www.civilprotection.gr

Twitter: @GSCP_GR, Facebook: @CivilProtectionGreece

B. ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ: Ήδη φέτος έχουμε παραγγείλει και θα έρθουν στη χώρα 1.000.000 εμβόλια παραπάνω σε σχέση με πέρυσι. Για την ακρίβεια είναι 4,2 εκατομμύρια δόσεις, ήταν 3,1 εκατομμύρια δόσεις που έγιναν πέρυσι.

Το έχουμε πει και άλλες φορές, η διαδικασία παραγωγής του εμβολίου δεν είναι εύκολη. Δηλαδή δεν μπορεί να παραγγείλεις τώρα και να γίνει εμβόλιο. Οι παραγγελίες γίνονται Μάρτιο-Απρίλιο από όλα τα κράτη-μέλη, διότι υπάρχει μια παραγωγική διαδικασία. Πρέπει να μπει το στέλεχος του ιού της γρίπης μέσα που θα έχει το εμβόλιο κλπ.

Αυτή τη στιγμή σε ό,τι αφορά τη συνταγογράφηση του εμβολίου και τον εμβολιασμό, πάμε πολύ καλά. Είμαστε μέσα και στα χρονοδιαγράμματα και στις προβλέψεις που έχουμε κάνει.

Εφόσον παραστεί ανάγκη για περισσότερες δόσεις, κοιτάζουμε ανά πάσα στιγμή εάν υπάρχουν διαθέσιμες δόσεις από άλλα κράτη- μέλη που δεν έχουν την κατανάλωση που είχαν προβλέψει, άρα να μπορέσουμε εμείς να πάρουμε αυτές τις ποσότητες. Αλλά μέχρι στιγμής, επαναλαμβάνω, η συνταγογράφηση και ο εμβολιασμός είναι ομαλός και δε νομίζω ότι θα χρειαστεί κάποια παραπάνω ενέργεια.

Σε κάθε περίπτωση, όπως συμβαίνει σε όλα τα Κράτη, έτσι και στην Ελλάδα, ο εμβολιασμός γίνεται κατόπιν των οδηγιών της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών και των Παγκόσμιων Οργανισμών. Συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες πρέπει να εμβολιάζονται, έτσι ώστε να δημιουργείται αυτό το τείχος ανοσίας και προστασίας προς το γενικότερο πληθυσμό. Δε νομίζω ότι υπάρχει λόγος να ξεφύγουμε από τις οδηγίες και τα πρωτόκολλα τα οποία ήδη είναι σε εφαρμογή.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Επόμενη ενημέρωση από το Υπουργείο Υγείας, την Παρασκευή 23 Οκτωβρίου στις 6 το απόγευμα. Σας ευχαριστούμε πολύ.